

SOSYAL PROJE NEDİR

Sosyal projeler; toplumsal sorunlar ve dezavantajlı gruplar için, kişisel olarak ya da bir araya gelen gruplarca yapılan engelleme, çözüm bulma, dikkat çekme gibi faaliyet ve davranışlardır. Sosyal projeler çok farklı alanlarda gerçekleştirilebilir. Çevre sorunları, ekonomik problemler, kültürel ve sosyal konular, eğitim sorunları ve fırsat eşitliği gibi alanlar, sıklıkla karşılaşılan sosyal proje örnekleri arasında yer almaktadır.

Sosyal projeler ya da daha geniş kapsamıyla sosyal sorumluluk projeleri toplum dinamiklerinin harekete geçirilmesini sağlayan, toplumsal duyarlılıkları ve dayanışmayı yansıtan etkinliklerdir. En önemli özelliği, toplumsal gereksinimlere cevap vermesi ve toplumsal yarar sağlamasıdır.

Sosyal projelerin, bu hedef ve amaçları dışında başka beklentileri, örneğin bir çıkar ya da kazanç elde etme hedefi bulunmamalıdır.

Bu tür projelerin geniş bir katılım ağı ile gerçekleştirilmesi toplam yarar etkisini büyüteceği için daha çok benimsenmektedir. Bu nedenle maddi çıkar beklentisi olmayan sivil toplum örgütleri ve organizasyonlarınca gerçekleştirilen çalışmalar, en sık rastlanan sosyal sorumluluk projeleri arasındadır.

SOSYAL PROJELERİN TÜRLERİ VE AMACI

Sosyal Projeler çok çeşitli alanlara ve gruplara yönelik olabilmektedir. Yerel düzeydeki gereksinimlerden başlayan proje tür ve boyutları, olanaklar ölçüsünde genişletilerek ya da birleştirilerek ulusal ve uluslararası projelere dönüştürülebilir.

Sosyal Projelerde, toplumun dezavantajlı kesimleri/bireyleri öncelikli olarak dikkate alınmaktadır. Bu amaçla; çocuk, yaşlı ve kadınlarla ilgili olarak üretilen pek çok proje örneği bulunmaktadır.

Çocuklarla ilgili projeler:

- Kimsesiz çocuklar,
- Engelli çocuklar,
- Hasta çocuklar,
- Öğrenme güçlüğü çeken çocuklar
- Sokak çocukları,
- Bağımlı çocuklar
- İslahevlerinde kalan çocuklar
- Yetiştirme yurtlarında kalan çocuklar...

Yaşlılarla ilgili projeler:

- Kimsesiz yaşlılar
- Kimsesizler yurdu, huzurevi ya da bakım evlerinde kalan yaşlılar,
- Bakıma muhtaç yaşlılar,
- Hasta ve ilgiye muhtaç yaşlılar
- Engelli yaşlılar
- Okuma-yazma-haberleşme desteğine ihtiyacı olan yaşlılar...

Kadınlarla ilgili projeler:

- Ev kadınları (Eğitim, sağlık... çalışmaları),
- Terk edilen kadınlar,
- Şiddete uğrayan kadınlar,
- Sığınma evlerinde kalan kadınlar,
- Bağımlı kadınlar,
- Okuma-yazma bilmeyen kadınlar

Madde bağımlılığı ile ilgili projeler:

- Her türlü bağımlılıkla mücadele,
- Yaş gruplarının bilgilendirilmesi,
- Ailelerin bilgilendirilmesi,
- Bağımlılık yapan aygıt ve maddelerin kontrolü ile erişimin engellenmesi,
- Tedavi ve iyileştirme çalışmalarının tanıtımı,

Çevre sorunları:

- Doğal çevrenin korunması,
- Orman, mera ve tarım alanlarının korunması,
- Susuzluk ve kuraklıkla mücadele,
- İsraf,
- Enerji tasarrufu,
- Afet sonrası destek-yardım çalışmaları
- Fidan dikimi ve ağaçlandırma çalışmaları
- Doğal, tarihi ve kültürel varlıkların korunması,
- Hava kirliliği,
- Trafik, egzoz gazı ve gürültü gibi sorunlar,
- Su kirliliği (Akarsu, deniz, göl ve yeraltı suları)
- Her türlü atıkların ayrıştırılması ve geri dönüşüm çalışmaları,
- Tarım topraklarının kirliliği, aşırı gübre ve ilaç kullanımı
- Sağlıksız tarım ürünleriyle mücadele,
- Gıda güvenliğini etkileyen olumsuz koşullar...

Eğitim sorunları:

- Okula gönderilmeyen çocukların eğitimi,
- Okuma- yazma bilmeyenlere yönelik eğitimler,
- Hasta çocukların eğitimi,
- Öğrenme güçlüğü çeken (Özel eğitime muhtaç) bireylerin eğitimi,
- Fırsat eşitliği sağlamaya yönelik kurs ve destek çalışmaları...

Okullara destek çalışmaları:

- Kütüphane oluşturma-kitap bağışı,
- Derslik bakım ve düzenleme çalışmaları,
- Okul bahçesi düzenleme,
- Spor alanı oluşturma,
- Eğitim materyali sağlama,
- Atölye çalışmaları (Oyun, materyal tasarımı, zaman yönetimi...)

Sokak hayvanları:

- Sokak hayvanlarının sahiplendirilmesi,
- Sokak hayvanlarına barınak temini,
- Sokak hayvanları için yiyecek sağlanması,
- Evcil hayvanların korunması...

Hastalar ve sağlık sorunları:

- Kan bağışı,
- Organ bağışı,
- Bulaşıcı hastalıklar,
- Aşı,
- AIDS hastaları,
- Kanseri hastaları,
- Otistikler,
- Obezite...

Toplumsal Konular

- İkyardımlar,
- Trafik,
- Spor bilinci,
- Sağlıklı yaşam,
- Afet eğitimi,
- Deprem-yangın-Sel...
- Ev ve okul kazaları,
- Engellilere destek çalışmaları

Bunların dışında hangi alanlarda ve ne tür projeler hazırlanabilir? Önerileriniz nelerdir?

Önümüzdeki hafta derse gelmeden önce yukarıdaki proje önerileri arasından ya da kendi belirleyeceğimiz konular hakkında ön araştırma yapınız. Bu araştırmaların sonuçlarına göre, sizlerin önerileri de dikkate alınarak bu dönem gerçekleştirilecek sosyal proje çalışmasının konusu belirlenecektir.

Sosyal projelerin genel amacı, herhangi bir karşılık beklemeden toplumsal sorunlara dikkat çekmek, çözüm önerileri ve çözümler geliştirmek ya da çözümleri için olanaklar ölçüsünde katkı sunmaktır. Bu amaçla bir araya gelen kişiler veya gruplar belirlenen proje konusu kapsamında çalışmalar, kampanyalar yapar, bir sonuç elde eder, ortaya bir ürün ya da rapor koyar.

SOSYAL PROJELER NASIL HAZIRLANIR

Sosyal projeler de diğer proje çalışmalarında olduğu gibi; planlı disiplinli önceden belirlenmiş ilkelere ve bilimsel ölçütlere uygun şekilde yapılmalıdır. Sosyal projeler, önceden belirlenmiş ya da bilinen bir sorun alanı varsa; bu çalışmanın, proje döngüsü kapsamındaki aşamalara uygun olarak yürütülmesiyle başlar. Başlangıçta böyle bir konu belirlenmemişe, havuzda bulunan ve önceden listelenmiş konular arasından ya da yapılan yeni öneriler çerçevesinde bir proje konusu belirlenir Bu aşamada yerelden başlamak üzere ulusal düzeydeki sorun alanları tartışılır, değerlendirmeler yapılır ve grubun sayı ve niteliğine göre, bir ya da daha fazla proje konusu belirlenir.

Bir sosyal proje gerçekleştirilmek istendiğinde önce sorunun belirlenmesi, daha sonra sürecin planlanması gerekir. Çalışma planlandığında öncelikle konuyla ilgili bulgu ve veriler toplanır, konuyla ilgili birimlerle onların çalışmaları incelenir, proje kapsamında ele alınacak konunun tarafları ve koşulları değerlendirilir, belgeler toplanır, elde edilen her türlü veri kayıt altına alınır.

Özellikle grup çalışmalarında kişilerin sorumlulukları çerçevesinde, gerçekleştirdikleri her türlü etkinliği ve bu etkinliklere ait belgeleri kayıt altına alması ya da dijital veriye dönüştürmesi esastır. Aksi durumda çalışmanın bazı safhalarına ulaşma olanağı kalmayabilir. Projenin zelliklerine göre, elde edilen veriler değerlendirilir, sonuçlandırma aşaması için uygun hale getirilir. Ortaya çıkan sonuç, proje tamamlandıktan sonra yapılacak sunum için hazırlanır. Bu kısımda sözlü sunum dışında, yazılı bir rapor oluşturulması da gerekebilir. Bu nedenle projenin her safhasında yazılı notlar alınması ve bunların değerlendirildiği uygun metinler oluşturması gerekir.

Sosyal projelerin, diğer projelerde olduğu gibi her aşamasının kayıt altına alınması, gerekli çekimlerin yapılması, ortaya çıkan durumlarla ilgili izelge ya da formlar oluşturulması önemli bir gerekliliktir. Titizlikle uyulması gereken bu çalışma disiplini ihlal edildiğinde, projenin başarıya ulaşma şansı kalmayacaktır.